

Fietsroutes van Hanzestad naar Hanzestad

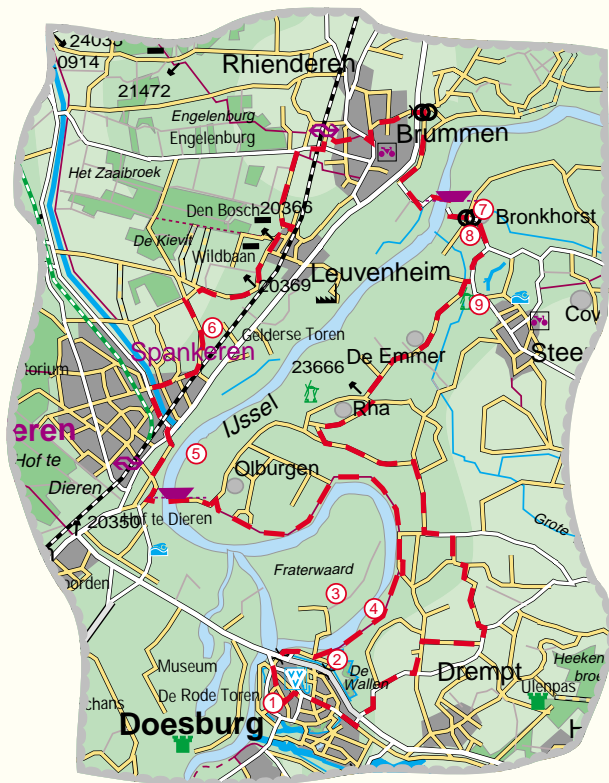
Geniet van de rijke cultuur en natuur aan de IJssel

Doesburg Zutphen Deventer Hattem Zwolle Kampen Hasselt

Route 9: 35 km

Doesburg - Bronkhorst - Doesburg

(schaal 1: 125.000)

Routebeschrijving:

Start VVV Doesburg, Kerkstraat 6. LA Kerkstraat ①, RD Koepoortstraat eind RA fietspad op, na viaduct in bocht 1e weg LA Verhuellweg, L aanhouden, dijk op, RA fietspad op en volgen ② ③ ④, einde fietspad LA richting Pontveer, IJssel oversteken ⑤, in Dieren RA, gelijk LA, 1e kruising RA Noorderstraat, eind RA Zutphensestraatweg, bij verkeerslichten oversteken, RD, fietspad L volgen, spoor over, bij verkeerslichten RA, brug Apeldoorns-Dierenskanaal over, Dorpsweg, na kerk RD, LA Bockhorstweg ⑥, 1e kruispunt RA Spankerensweg R aanhouden, in Leuven-

heim LA Hammelerweg, halfverharde weg, later verhard, met de gracht mee RA, eind RA fietspad volgen, spoor over, direct LA, NS Station Brummen, voor i-bord RA, laan oversteken, Schoolstraat, eind RA, na 50 meter LA, 1e weg RA richting Bronkhorstveer, na viaduct direct RA, (Ⓞn. r8) IJssel oversteken ⑦, (Ⓞv. r8) RD Bronkhorst ⑧, L aanhouden, bij Bronkhorstermolen RA Spaenswaardweg ⑨, LA Emmerweg, einde T-splitsing LA, RA Prinsenmaatweg, LA fietspad, T-splitsing LA, oversteken en fietspad vervolgen, bij ANWB-paddestoel 24011 RA, eind LA, direct oversteken Hoefkensstraat, RA Koeweg, LA Hettenstraat, RA Hulzevoortseweg, RA Zomerweg, RA Pastoor Blaisseweg, T-splitsing LA Eekstraat, op rotonde RA Zomerweg, oversteken, RA fietspad Parallelweg/Kraakselaan, einde fietspad oversteken Meipoortstraat, 1e weg RA Bergstraat, LA Gasthuisstraat, LA Heerenstraat, RA Boekholtstraat, 1e weg RA Kerkstraat, naar VVV-kantoor, einde fietsroute.

Wetenswaardigheden

route 1: Kampen - Zalk - Kampen

De Hanzestad Kampen

Hoe en wanneer Kampen ontstaan is, daarover bestaat geen zekerheid en ook het document waarin het onomstotelijke bewijs van de Kamper stadsrechten wordt geleverd, is zoekgeraakt. Maar zeker is dat Kampen vanaf de twaalfde eeuw in snel tempo het oudere Deventer heeft overvleugeld als handelsstad. De IJssel was de verbinding tussen het Rijnland en de Oostzeehavens en Kampen was een tijd lang de belangrijkste (en grootste) stad van de Noordelijke Nederlanden. Ter illustratie: Kampen telde rond 1400 zo'n 12.000 inwoners, het toen nog nietige Amsterdam 5.000. De verklaring voor de Kamper bloeitijd moet gezocht worden in de strategische ligging van de stad bij de monding van de IJssel, waar ook de grotere koggeschepen moeiteloos konden aanleggen en overladen. Maar ook de handelsgeest van de Kamper schippers, die met veel lef in den vreemde opereerden, was een belangrijke factor.

Bouw van de kogge

- ① Het koggeschip is onlosmakelijk verbonden met de Hanze. Dit eenmastige schip werd door de Kamper Hanzeschippers veelvuldig gebruikt om handelsgoederen te vervoeren van en naar de havens in de Oostzeelanden. Om de belangstelling voor dit belangrijke stukje Hanze-verleden weer aan te wakkeren, is een replica van een kogge gebouwd. Op de Koggewerf is deze te bezichtigen. Verder is op de werf een overdekte expositie ingericht, die inzicht geeft in de diverse aspecten van het bouwen houten (kogge)schepen.
- ② De nieuwe Stadsbrug met de kenmerkende gouden wielen is eind oktober 1999 in gebruik genomen. De eerste brug op dit punt over

de IJssel werd al gebouwd in 1448 en daarmee was Kampen zijn tijd ver vooruit. Ter illustratie: Deventer kreeg zijn eerste vaste oeververbinding in 1482 en Zwolle pas in 1930 (uitgezonderd een spoorbrug). De Kamper brug vervulde door de eeuwen heen een belangrijke functie. Deze brug verschaft de stedelingen toegang tot hun steeds uitdijende 'goudmijn', het Kampereiland. Dit eiland werd in de loop der eeuwen alsmat groter, omdat hier veel door de IJssel meegevoerd zand bezonk. De steeds terugkerende overstromingen, waarbij een vers laagje klei werd afgezet, maakten dit gebied uitermate vruchtbaar. Om niet zelf de dupe te worden van deze overstromingen, bouwden de boeren hun huizen en bedrijfsruimtes op terpachtige verhogingen, die hier pollen worden genoemd.

De kievitbloem

- ③ Het reservaat de Scherenwelle is eigendom van Staatsbosbeheer. Deze oude rivierarm met rietlanden is het broedgebied van de bruine kiekendief, de roerdomp, de blauwborst en de zwarte stern. Zeldzame planten als de kievitbloem en beemdooiwaarsbek groeien in de weilanden. Dit is een van de weinige plekken langs de IJssel waar nog een natuurlijke rivier-oever voorkomt. Door de Scherenwelle loopt een vrij toegankelijk wandelpad.
- ④ Na het oudste kerkje van Overijssel in Wilsom (1050) kunt u deze natuurlijke oever, zoals beschreven bij punt ③, bereiken en bekijken.
- ⑤ De Koppelerwaard is een zeer belangrijk weidevogelgebied met uitzonderlijk grote aantallen grutto's en kievit. In 1996 is hier klei gewonnen ten behoeve van veilige dijken in de Hanzestad Kampen. De geul die u ziet is zodanig uitgegraven dat er voor de natuur de beste omstandigheden zijn achtergebleven om zich zo natuurlijk mogelijk te ontwikkelen. Langs de Koppelerwaard loopt een wandelpad met een kijkscherm.